

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE NEGE

naziv **ČIŠČENJE IN RAZKUŽEVANJE TOGIH ENDOSKOPOV IN TELESKOPOV: PRIPRAVA ZA STERILIZACIJO**

koda **20.08**

Ključne besede: *čiščenje, razkuževanje, endoskopija, pripomočki*

Namen aktivnosti: **Priprava togega endoskopa in teleskopa sterilizacijo**

Potrebni pripomočki:

- osebna zaščitna oprema – zaščitne rokavice, očala, predpasnik, maska
- banjica za namakanje
- ščetke, krpice
- brizga
- encimski detergent
- tekoča pitna voda
- vodni ročnik z nastavki, ki je priključen na tekočo pitno vodo
- zaprta posoda za transport endoskopa in teleskopa
- ultrazvočni čistilec
- destilirana voda
- naprava za avtomatsko razkuževanje
- olje za vzdrževanje togih endoskopov
- medicinski stisnjen zrak z ročnikom in nastavki
- povečevalno steklo
- zaprte posode za transport togih endoskopov in teleskopov v sterilizacijo

Predvideni čas izvajanja protokola (aktivnosti): **30 minut**

Skrbnik protokola aktivnosti zdravstvene nege:

Sekcija MS in ZT v endoskopiji

Potrebno število oseb za izvedbo aktivnosti:

1

odgovorna oseba protokola:

Tatjana Gjergjek

Aktivnost ZBN lahko izvede:

		omejitve, pripombe
bolničar	NE	
tehnik zdravstvene nege	DA	<i>s specialnimi znanji</i>
diplomirana medicinska sestra	DA	<i>s specialnimi znanji</i>
diplomirana babica	DA	<i>s specialnimi znanji</i>
študent, pripravnik	NE	

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTENE NEGE

Izvedba aktivnosti zdravstvene nege:

1.	Togi endoskop in teleskop takoj po uporabi namočimo v banjico z raztopino detergenta za dekontaminacijo.
2.	Togi endoskop razstavimo kolikor je to mogoče, odpremo vse zaporne ventile, ozke kanale posebej prebrizgamo, odstranimo gumice, prav tako razstavimo optiko.
3.	Po končani dekontaminaciji togi endoskop očistimo s ščetko ter mehko krpo z encimskim detergentom.
4.	Togi endoskop spiramo z vodnim ročnikom; curek je pulzirajoč.
5.	Teleskop mehansko očistimo z mehko krtačko ali gobico.
6.	Očiščene toge endoskope in optike speremo pod tekočo pitno vodo.
7.	V zaprti posodi odnesemo togi endoskop v ultrazvočni čistilec (glej prilogo: priprava rigidnih endoskopov za ponovno uporabo)
8.	Mehanično očiščen endoskop in teleskop vložimo v košaro naprave za avtomatsko razkuževanje, pripadajočo opremo (gibljive kovinske dele, gumice) vložimo v pripadajočo košarico v napravi.
9.	Zapremo napravo, izberemo program in poženemo napravo.
10.	Ob koncu programa naprava zvočno in pisno javi končan postopek. Preverimo, če so bile izvedene vse faze razkuževanja.
11.	Odpremo napravo in vzamemo endoskop in teleskop iz naprave. Pri rokovanju z razkuženim endoskopom in teleskopom je obvezna uporaba zaščitnih rokavic.
12.	Naoljimo gibljive kovinske dele togega endoskopa (olje po priporočilu proizvajalca endoskopa).
13.	Sestavimo in pregledamo togi endoskop.
14.	Površino teleskopa premažemo z 70% alkoholom.
15.	Preverimo stanje teleskopa, predvsem distalni del s pomočjo povečevalnega stekla
16.	Togi endoskop in teleskop pripravimo za transport v sterilizacijo v posebnih zaprtih posodah.
17.	Pripravimo spremno dokumentacijo, kjer označimo vrsto sterilizacije

opombe:

<i>Postopek začnemo izvajati takoj po končani preiskavi, da se prepreči zasušitev organskih ostankov na endoskopu in kanalih.</i>
<i>Omogočimo dostop razkužila za dekontaminacijo v vse dele togega endoskopa. Kanali so dostopni čiščenju.</i>
<i>Odstranimo organske ostanke iz notranjih in zunanjih površin.</i>
<i>Odstranimo organske ostanke iz notranjih površin in ostanke encimskega detergenta z razkužila.</i>
<i>Odstranimo organske ostanke z zunanjih površin.</i>
<i>Odstranimo ostanke encimskega detergenta.</i>
<i>Odstranimo morebitne organske ostanke iz notranjih in z zunanjih površin.</i>
<i>Namestitev je odvisna od tipa naprave in endoskopa.</i>
<i>Izberemo program z sušenjem.</i>
<i>Izpis na displeju naprave (disinfected) pokaže, da je proces razkuževanja opravljen. V primeru nedokončanega postopka izpiše vrsto napake.</i>
<i>Preprečimo ponovno kontaminacijo razkuženega endoskopa in teleskopa.</i>
<i>Zagotovimo brezhibno delovanje in daljšo življenjsko dobo togega endoskopa.</i>
<i>Zgodnje odkrivanje poškodb.</i>
<i>Odstranimo sledi mineralov.</i>
<i>Preverimo delovanje teleskopa in jasnost slike.</i>
<i>Preprečimo poškodbe med transportom in sterilizacijo.</i>
<i>Preprečimo poškodbe togih endoskopov in teleskopov zaradi nepravilnega postopka sterilizacije.</i>

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTENE NEGE

Opombe, omejitve protokola:

- Vsi deli togega endoskopa in teleskopa morajo biti potopljeni v raztopino detergenta za dekontaminacijo, vsak del naj ima svoj prostor.
- Teleskope in toge in endoskope namakamo v ločenih banjicah za dekontaminacijo.
- Ultrazvočno čiščenje je za optike prepovedano.
- Pred procesom razkuževanja je obvezna izvedba ročnega mehničnega čiščenja.
- Uporabljamo le tista razkužila za dekontaminacijo in razkuževanje, ki jih priporoča proizvajalec togih endoskopov in teleskopov.
- Čas namakanja v razkužila za dekontaminacijo je odvisen od vrste razkužil.

Temeljna literatura:

- Spletna stran (14. 10. 2013): <http://www.a-k-i.org/index.php?id=11@L=1> Instrument Reprocessing, Reprocessing of Instruments to Retain Value, 10th edition 2012.
- Kočever L. Navodila za vzdrževanje, čiščenje in sterilizacijo rigidnih endoskopskih inštrumentov. Bilten 18. strokovnega seminarja sekcije MS in ZT v endoskopiji. Terme Dobrna 2007
- Kočever L. Prostor za čiščenje in razkuževanje endoskopov in endoskopskih pripomočkov. Bilten 19. strokovnega seminarja sekcije MS in ZT v endoskopiji. (Velenje 2009)

	organ, ki izdaja sklep o ustreznosti:	številka sklepa:	datum:	odgovorna oseba:
sklep skrbnika nacionalnega protokola	Sekcija MS in ZT v endoskopiji	3/14	30.03.2014	<i>Tatjana Gjergjek</i>
I. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Delovna skupina za protokole aktivnosti ZBN	1/14	02.04.2014	<i>Majda Oštir</i>
II. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Upravni odbor Zbornice Zveze	411/25	07.05.2014	<i>Darinka Klemenc</i>
III. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego pri MZ	05a/96-2015	14.01.2015	<i>Zdenka Kramar</i>

Dokument objavljen na spletni strani Zbornice – Zveze dne **02.02.2015**

Nacionalni protokol se uporablja najmanj do: **01.02.2017**